

Mirosław Lalak

"Ironia a rozróżnienie między
użyciem a przywołaniem", Dan
Sperber, Deirdre Wilson, Tłum.
M.B.Fedowicz, "Pamiętnik Literacki"
z.1 (1986) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 30/1 (103), 299

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SMOCZYŃSKI Paweł J.: Humanistyka bez perspektyw. "Litteraria" XVII: 1985, nr 235, s. 29-45.

Autor omawia filozoficzne podstawy psychologizmu uprawianego w humanistyce, wśród nich takie zagadnienia, jak: ontologiczna, epistemologiczna oraz metodologiczna teza i norma psychologizmu, radykalna i umiarkowana postawa psychologizacyjna, stosunek psychologizmu do psychologii. Krytycznie oceniając psychologizm jako postawę naukową, autor uzasadnia swoje nią zainteresowania koniecznością wykazania jej błędów wobec tego, iż nadal pozostaje ona popularna w naukach humanistycznych, co oznacza powrót do przednaukowego stadium w rozwoju ludzkiej wiedzy i poznania.

BP/103/97

A.Sz.

SPERBER Dan, WILSON Deirdre: Ironia a rozróżnienie między użyciem i przywołaniem. Tłum. M.B. Fedewicz. "Pamiętnik Literacki" 1986 z. 1 s. 265-288.

Autorzy stwierdzają, że zarówno semantyczne, jak i pragmatyczne podejście do ironii jest niezadowolające. W związku z tym proponują podejście opisowe, wykorzystujące rozróżnienie pomiędzy użyciem a przywołaniem. Ironia interpretowana jest jako "przywołanie echem" - zjawisko o charakterze repetytywno-cytatowym, które znamionuje wielość stopni i typów. Analiza taka umożliwia również ogarnięcie stosunku nadawcy do przywoływanego sądu.

BP/103/98

M.L.